

Klimatbokslut och klimatbudget för lärosäten

GUIDE

December 2025

Klimatbokslut och klimatbudget för lärosäten

Innehåll

1. Inledning och syfte	2
2. Klimatbokslut	2
2.1 Indelning enligt GHG-Protokollet	2
2.2 Viktiga metodval	4
2.2.1 Kontrollansats	4
2.2.2 Marknadsbaserade & platsbaserade utsläpp	5
2.2.3 Lokalernas energianvändning	5
2.2.4 Avvikande verksamheter och processenergi	6
2.2.5 Byggnation, lokalanpassningar och övriga lokalkopplade utsläpp	6
2.2.6 Studenternas pendlingsresor	7
2.2.7 Överlapp med redovisning till Naturvårdsverket	7
2.2.8 Nyckeltal för uppföljning	7
2.2.9 Biogena utsläpp och utsläpp från landanvändning	7
2.3 Beräkningsmetodik	7
3. Klimatbudget	9
3.1 Klimatmål som grund för klimatbudget	9
3.1.1 Definition av Netto-noll utsläpp	9
3.2 Utveckling av budget utifrån målar	9
3.2.1 Basår	9
3.2.2 Interna prognoser	9
3.2.3 Externa prognoser	10
4. Implementation och uppföljning	10
5. Länkar och referenser	10

1. Inledning och syfte

Denna guide är en vägledning för lärosäten som önskar ta fram en klimatbudget som stöd för att nå sina klimatmål, eller önskar se över den metod som används idag. Syftet är att öka jämförbarheten mellan lärosäten, öka datakvaliteten i klimatrapporeringen samt att hitta ett bättre sätt att dela information med viktiga leverantörer.

En klimatbudget är ett verktyg för att minska utsläpp och nå klimatmål, där en organisation utifrån ett basår tar fram en utsläpps bana eller färdplan som projicerar årlig minskning fram till målåret.

Guiden beskriver lämplig avgränsning och metod för ett lärosätes klimatbokslut enligt Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollet), samt ger förslag på en metodik för att ta fram en klimatbudget. Lärosäten skiljer sig åt i struktur och verksamheter, därav bör guiden ses som en rekommendation.

Guiden har tagits fram av Hifab Advisory på uppdrag av Akademiska hus, och i samverkan med Umeå universitet. Guidens innehåll har även stämts av med Kungliga tekniska högskolan, KTH, och Stockholms universitet.

Guiden kompletteras med en excelmall som inkluderar förslag på struktur, emissionsfaktorer och datakällor för klimatbokslut och klimatbudget.

2. Klimatbokslut

För att ta fram en representativ klimatbudget som är jämförbar över tid är ett första steg att ta fram ett strukturerat klimatbokslut. Denna guide rekommenderar att lärosäten upprättar klimatbokslut enligt GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol), som är en internationell standard utvecklad av World Resources Institute och World Business Council for Sustainable Development. Denna guide förklarar inte GHG-protokollet i detalj, men föreslår metodval och avgränsningar lämpliga för ett lärosäte.

2.1 Indelning enligt GHG-Protokollet

GHG-protokollet anger hur utsläpp ska rapporteras och vilka utsläpp som bör ingå, vilket ökar transparens och jämförbarhet mellan lärosäten.

GHG-protokollet delar in utsläppen i tre scope:

Scope 1 – direkta utsläpp, till exempel från egen förbränning av bränslen och eventuella läckage av köldmedia

Scope 2 – indirekta utsläpp från köpt energi, såsom köpt el, fjärrvärme och fjärrkyla

Scope 3 – övriga indirekta utsläpp, vilket inkluderar utsläpp från alla andra aktiviteter som uppstår i en verksamhets värdekedja, både uppströms och nedströms. Exempel på detta är utsläpp från inhyrda lokaler och köpta varor, resor och transporter. Scope 3 delas sedan upp i 15 ytterligare underkategorier.

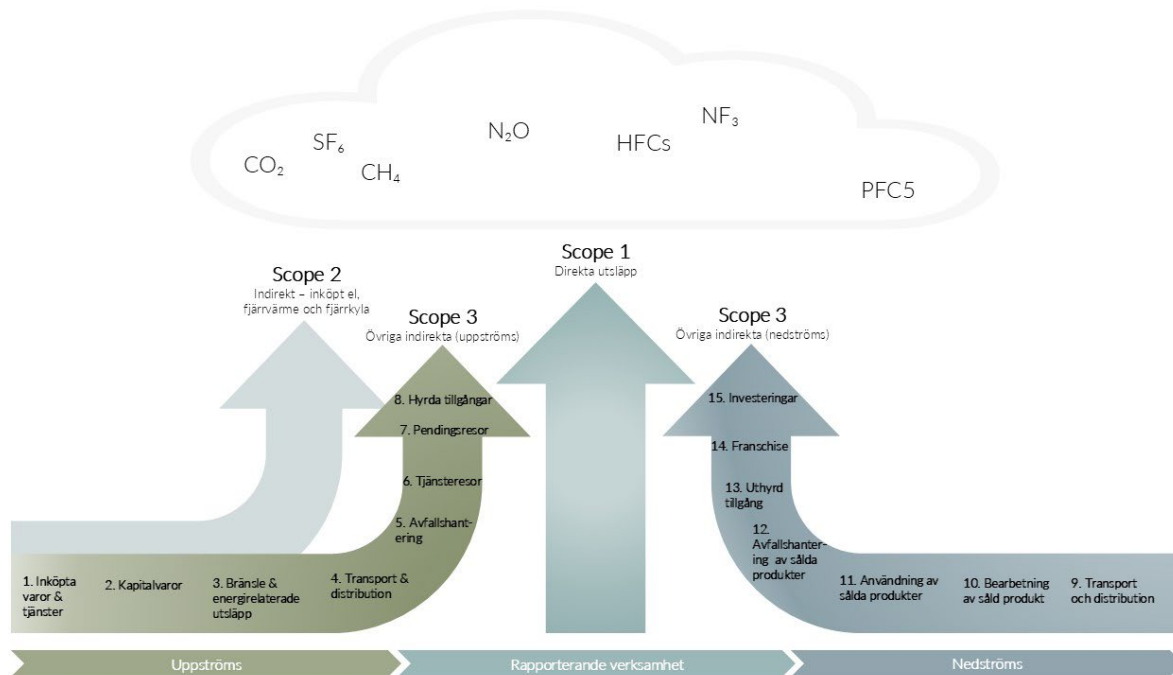

Illustration: Indelning av utsläppen i Scope enligt GHG-protokollet

När indelning i utsläppskategorier görs bedöms samtidigt hur relevanta olika utsläppskällor är, för att avgöra vilka utsläppskällor som ska inkluderas respektive exkluderas. Vissa kategorier är dessutom obligatoriska enligt GHG-protokollet, även om deras utsläpp är små.

Nedan presenteras GHG-protokollets utsläppskategorier, exempel på relevanta aktiviteter för lärosäten samt rekommendationer om vilka kategorier som bör ingå i ett representativt klimatbokslut för ett lärosäte. Eftersom verksamhet och rådighet kan skilja sig mellan olika lärosäten, bör strukturen ses som en övergripande vägledning som anpassas efter varje lärosätes förutsättningar.

Struktur för lärosätens klimatbokslut enligt Greenhouse Gas Protocol			
Scope	Utsläppskategori	Exempel på relevanta aktiviteter för lärosäte	Relevans för lärosäten
Scope 1	Stationär förbränning	Förbränning av bränsle i exempelvis egna tillverkningsprocesser, i labbmiljö eller till reservkraft som lärosätet själv handhar.	Inkludera
	Förbränning av fossila bränslen i egna fordon	Fordon som används i lärosätets verksamhet ex personalbilar, arbetsmaskiner eller servicebilar.	Inkludera
	Egna utsläpp från köldmedier	Läckage från kylanläggningar som ägs av lärosätet.	Inkludera
Scope 2	Köpt El	Verksamhetsel som lärosäte köper direkt eller som kommer via hyran.	Inkludera
	Köpt Fjärrvärme	Fjärrvärme som lärosäte köper direkt, t.ex. processvärme.	Inkludera
	Köpt Fjärrkyla	Fjärrkyla som lärosäte köper direkt, t.ex. processkyla.	Inkludera
Scope 3	Uppströms		
3.1	Inköpta varor och tjänster	Utsläpp från varor och tjänster som ett lärosäte köper in. Exempel: <ul style="list-style-type: none"> Reparationer och ersättning av utrustning 	Inkludera

		<ul style="list-style-type: none"> • Inköp av IT-utrustning och programvara • Löpande inköp av möbler, undervisningsutrustning och utbildningsmaterial • Inköpt catering och matleveranser • Löpande inköp av laboratorieutrustning och kemikalier • Städning och skötsel av lokaler 	
3.2	Kapitalvaror	Utsläpp från större inköp till lärosätet, exempelvis större maskiner och utrustning.	Inkludera
3.3	Bränsle- och energirelaterade aktiviteter	Uppströms utsläpp från energi i Scope 2.	Inkludera
3.4	Uppströms transport och distribution	Utsläpp från transporttjänster och frakt som köps av lärosätet.	Inkludera
3.5	Avfall från verksamheten	Utsläpp från avfallshantering i egna verksamheten.	Inkludera
3.6	Tjänsteresor	Utsläpp från resor inom tjänsten med flyg, tåg, buss, hyrbil etc. Ej hotell.	Inkludera
3.7	Anställdas pendling	Utsläpp från anställdas resor till och från arbetet.	Inkludera
3.8	Uppströms inhyrda tillgångar	I kategori ingår vanligtvis för ett lärosäte: <ul style="list-style-type: none"> • Utsläpp genererade av hyrda lokaler. • Utsläpp från annan externt inhyrd utrustning som lärosätet inte själv driftar. 	Inkludera
Nedströms			
3.9	Nedströms transport & distribution	Transport av varor producerade av lärosäte till slutkund. Oftast ej relevant för lärosäten.	Exkludera
3.10	Bearbetning av sålda produkter	Bearbetning av sålda produkter producerade av lärosäten. Oftast ej relevant för lärosäten.	Exkludera
3.11	Användning av sålda produkter	Utsläpp från användning av tillverkad produkt. Oftast ej relevant för lärosäten.	Exkludera
3.12	Slutbehandling av sålda produkter	Avfallshantering av sålda produkter. Oftast ej relevant för lärosäten.	Exkludera
3.13	Nedströms uthyrda tillgångar	Uthyrning av utrustning som ägs av lärosäte. Oftast ej relevant för lärosäten.	Exkludera
3.14	Franchising	Oftast ej relevant för lärosäten	Exkludera
3.15	Investeringar	Större externa investeringar i bolagsform, kapitalplaceringar, Joint Ventures mm.	Inkludera

2.2 Viktiga metodval

När indelning, arbetssätt och avgränsning sätts för klimatbokslutet finns ett antal viktiga metodval. Nedan presenteras några utvalda frågeställningar, med tillhörande rekommendation kring metodval som bedöms vara särskilt relevanta för lärosäten. Dessa frågeställningar lyfts fram eftersom de ofta innebär tolkningsutmaningar kring hur olika utsläpp ska kategoriseras.

2.2.1 Kontrollansats

Enligt GHG-protokollet ska en kontrollansats väljas, där den rapporterade organisationen tillsammans med sitt klimatbokslut ska berätta vilken modell som används. Metoderna beskrivs väldigt översiktligt nedan, ytterligare fördjupning finns i GHG-protokollets vägledning.

Ägarandel (Equity Share approach): Utsläpp från verksamheter som organisationen äger bedöms som organisationens egna utsläpp, oavsett möjlighet till kontroll. Om ett dotterbolag

har utsläpp i Scope 1 redovisas dessa exempelvis i moderbolagets Scope 1 viktat med moderbolagets ägarandel.

Finansiell kontroll (Control approach – Financial control): Utsläpp från verksamheter som organisationen har finansiell kontroll över rapporteras i Scope 1 och 2, verksamheter som man hel- eller delägar men inte kontrollerar finansiellt rapporteras under 3.15. Definitionen av vilken verksamhet en organisation har finansiell kontroll över eller inte bör spegla den som används i bokslut och ekonomisk redovisning.

Operationell kontroll (Control approach – Operational control): Utsläpp från verksamheter som organisationen har operationell kontroll över rapporteras i Scope 1 och 2, verksamheter som man hel- eller delägar men inte kontrollerar operationellt rapporteras under 3.15. Med operationell kontroll avses att organisationen direkt kan bestämma hur en verksamhet sköts eller utvecklas.

Rekommendation: Lärosäten rekommenderas använda Operationell control, och att oavsett vald kontrollansats redovisa denna tydligt i sitt klimatbokslut.

2.2.2 Marknadsbaserade & platsbaserade utsläpp

GHG-protokollet specificerar att utsläpp från köpt energi (Scope 2) ska redovisas på två sätt. Lärosäten bör beräkna och redovisa sina utsläpp enligt båda metoderna, men väljer sedan vilken metod som målsätts och väljs som grund för sin klimatbudget och målsättning. De två metoderna kallas för marknadsbaserade respektive platsbaserade utsläpp.

Marknadsbaserade utsläpp (Market-based): innebär att utsläppen från köpt energi beräknas med hänsyn till köp av grön energi och ursprungsgarantier. Med denna metod kan det bli lättare att nå sina klimatmål inom Scope 2. Särskilt om grön el inte finns i basåret kan lärosäten se en stor förbättring när sådan el införs, vilket tydligt visar det positiva med att köpa grön el. Dock har marknadsbaserad redovisning nackdelen att man inte kan synliggöra effektiviseringar av energianvändningen på samma sätt, eftersom dessa inte får samma genomslag i resultaträkningen.

Platsbaserade utsläpp (Location-based): innebär att utsläppen från köpt energi beräknas utifrån medelutsläppen i det nät där verksamheten bedrivs. För elförbrukning rekommenderas att använda Nordisk elmix, medan det för fjärrvärme är lämpligt att utgå från medelutsläppen i det lokala fjärrvärmenätet där lärosätet är placerat. Med platsbaserad metod syns effektiviseringar av elanvändningen tydligt i målprogressen, däremot syns inte effekten av att välja grön el. Metoden kan anses ge en mer rättvisande bild av de faktiska utsläppen och underlättar jämförelser inom branschen.

Rekommendation: Lärosäten bör redovisa både marknadsbaserade och platsbaserade utsläpp för utsläpp från energi och kommunicera vilken redovisningsmetod som avses i klimatmål och klimatbudget.

2.2.3 Lokalernas energianvändning

Lokalernas energianvändning och utsläpp utgör en väsentlig del av de flesta lärosätens klimatutsläpp. Många lärosäten har flera olika hyresvärdar och upplägg för sin lokalförsörjning. Önskvärt är att hitta en övergripande gemensam princip för hur utsläppen för lokaldrift redovisas.

För majoriteten av lärosätenas lokalförsörjning finns en extern hyresvärd som har den huvudsakliga operationella kontrollen över byggnaderna, och har rådighet över investeringar och effektiviseringsarbete. I många fall kommer energianvändningen till både fastighetsdrift (ventilation, uppvärmning, kyla mm) och verksamhet (datorer, utrustning mm) som en del av hyran och lärosätena står inte själva som energiköpare.

Många lärosäten har ett befintligt arbete med att skilja på fastighetsenergin som hyresvärden kan anses ha kontroll över, och verksamhetsenergin som lärosätet kan anses ha kontroll över.

Därför rekommenderas att energianvändningen i lokalerna placeras under **kategori 3.8 - Uppströms inhyrda tillgångar**.

Rekommendation: Placera utsläpp från verksamhetsenergi under **Scope 2**, och fastighetsenergi i lokaler under **kategori 3.8 - Uppströms inhyrda tillgångar**. Eventuella utsläpp från köldmedieläckage i värmepumpsanläggningar och kylmaskiner som ägs och handhas av hyresvärden bör inkluderas i 3.8. För eventuella avvikande lokaler där lärosätet själv står på el- och värmeavtal för fastighetsändamål rekommenderas dessa att hanteras på samma sätt.

2.2.4 Avvikande verksamheter och processenergi

Hos lärosäten förekommer ofta verksamheter som avviker från vanliga kontors- och undervisningsmiljöer, som kan vara energikrävande och utsläppsgenererande. Dessa kommer att behöva hanteras individuellt per lärosäte och verksamhet. Men följande övergripande principer rekommenderas:

Energiintensiv specialutrustning och processenergi: Energiintensiv specialverksamhet i lärosätets egen regi (Exempel: serverrum, datahall, frysrum, labbutrustning) bör redovisas i lärosätets eget Scope 1 och 2 tillsammans med verksamhetsenergin. Om energiintensiv specialverksamhet bedrivs i bolagsform i samverkan med externa aktörer kan aktiviteten placeras under kategori 3.15 – Investeringar.

Verksamheter i bolagsform och delägda verksamheter: Utsläpp från initiativ som drivs i bolagsform där lärosätet påverkar genom ägardirektiv kan placeras under kategori 3.15 - Investeringar, där lärosätets andel av utsläppen motsvarar ägarandelen. Om lärosätet har stor rådgighet över verksamheten bör lärosätet överväga att lyfta in utsläppen under övriga GHG-kategorier (Scope 1, 2 och övriga Scope 3-kategorier).

Verksamhet som bedrivs hos externa aktörer: Utsläpp som sker i samband med praktikperioder eller annan näringslivsintegrerad utbildning och forskning kan placeras helt utanför lärosätets klimatbokslut och de utsläpp som genereras kan anses uppkomma i samband med ordinarie verksamhet hos den externa aktören (Exempel: läkarutbildning integrerad i ordinarie sjukvård).

2.2.5 Byggnation, lokalanpassningar och övriga lokalkopplade utsläpp

Lärosätenas användning av lokaler är förenade med utsläpp utöver vad som kan kopplas till energianvändningen. I GHG-protokollet är energiutsläppen från inhyrda tillgångar obligatoriskt att inkludera, medan utsläpp kopplade till produktion och byggnation av tillgången, samt övrigt underhåll, är **frivilligt**. Följande principer rekommenderas:

Lokalanpassnings- och underhållsprojekt som bekostas och beställs av lärosätet själv: Utsläppen ska inkluderas i 3.1 – Varor och tjänster eller 3.2 – kapitalvaror i likhet med andra köp och investeringar och beräknas antingen genom spend-analys eller noggrannare beräkningar.

Nyproduktion av undervisningslokaler och lokalanpassningsprojekt som drivs av hyresvärden: Inkludering av dessa utsläpp är frivilligt enligt GHG-protokollet. Om de inkluderas redovisas de under 3.8 – Uppströms inhyrda tillgångar och data efterfrågas från hyresvärd.

Markskötsel, snöröjning och liknande: Fordonsdrift i lärosätets egen regi bör rapporteras i Scope 1. Inkludering av markskötsel som köps som tjänst av lärosätet kan redovisas under kategori 3.1 – Varor och tjänster.

2.2.6 Studenternas pendlingsresor

Medarbetarnas pendling är en obligatorisk kategori enligt GHG-protokollet, och ska inkluderas under **3.7 - Pendling**. Studenternas resande är en betydligt större post för många lärosäten, och är också ett utsläpp som lärosäten till viss del kan påverka, exempelvis genom att tillhandahålla bra cykelparkeringar i samarbete med fastighetsägaren och uppmuntra till användande av kollektivtrafik. Att inkludera den här typen av utsläpp är uppmuntrat men inte obligatoriskt enligt GHG-protokollet. Att inkludera denna utsläppspost skulle dock sätta ett stort fokus på studenternas resande, där en avgörande faktor är campus geografiska placering.

Rekommendation: Huvudsaklig rekommendation är att **exkludera** studenternas resande. Om de frivilligt inkluderas bör de redovisas under **3.9 – Nedströms transport**.

2.2.7 Överlapp med redovisning till Naturvårdsverket

Lärosäten är enligt lag skyldiga att årligen redovisa sina utsläpp till Naturvårdsverket. Denna rapportering sker i enheten koldioxid, vilket skiljer sig från den redovisning i koldioxidekvivalenter som efterfrågas enligt GHG-protokollet. Det rekommenderas därför att den lagstadgade rapporteringen hanteras separat från klimatbokslutet.

2.2.8 Nyckeltal för uppföljning

Utsläppen bör redovisas i sin helhet, men i klimatbokslut är det också vanligt att följa någon typ av nyckeltal för intensitet. Exempelvis är det vanligt för producerande bolag att följa utsläppen per producerad enhet eller per omsättning, medan för fastighetsbolag är det vanligt att följa utsläppen per kvadratmeter, och för besöksnäring per besökare.

Eftersom lärosätenas utsläpp uppkommer för att serva forskare och studenter, bör ett lämpligt mått för att följa ett lärosätes klimateffektivitet över tid vara utsläpp per aktiv student och forskare. Övriga personer som verkar på lärosätet (stab, service-personal, lektorer, m.fl.) föreslås inte inkluderas i nyckeltalet.

Rekommendation: För lärosäten rekommenderas nyckeltalet utsläpp per aktiv student och forskare [kgCO₂e/person].

2.2.9 Biogena utsläpp och utsläpp från landanvändning

I GHG-protokollet finns möjligheten att, utöver fossila utsläpp, rapportera utsläpp från förbränning eller nedbrytning av biomassa. För de flesta lärosäten bör detta inte vara prioriterat. För de lärosäten som själva handhar stora förbränningsanläggningar eller jordbruksmark kan det övervägas, men bör då redovisas tydligt skilt från de fossila utsläppen.

2.3 Beräkningsmetodik

I detta avsnitt beskrivs möjlig beräkningsmetodik och möjliga datakällor för respektive utsläppskategori. I GHG-protokollet tillåts att olika kategorier och utsläpp mäts med olika noggrannhet, beroende på datatillgång och relevans, men syftet är att öka datakvaliteten över tid. Ytterligare information finns i tillhörande excelmodell.

Vanligtvis görs klimatbokslut med en blandning av uppmätt data och spendanalys (beräkning av utsläpp med hjälp av nyckeltalsdatabas för utsläpp per spenderad krona).

Scope	Utsläppskategori	Lämplig beräkningsmetod och datakälla
Scope 1	Stationär förbränning	Köpt bränslevolym
	Förbränning av fossila bränslen i egna och leasade fordon	Körda km och bilprestanda.
	Egna utsläpp från köldmedier	Volym påfyllt köldmedia, utsläppsmängder finns i obligatorisk köldmedierapport till länsstyrelsen.

Scope 2	Köpt El	Uppmätt eller fördelad verksamhetsel, information från egna elavtal eller från hyresvärd. Platsbaserat: Emissionsfaktorer för direkta utsläpp från Nordisk elmix beräknas av IVL. Marknadsbaserat: Emissionsfaktorer för direkta utsläpp från aktuellt elavtal.
	Köpt Fjärrvärme	Uppmätt processvärme, emissionsfaktorer för direkta utsläpp från fjärrvärmeleverantör.
	Köpt Fjärrkyla	Uppmätt processkyla, emissionsfaktorer för direkta utsläpp från fjärrkyleleverantör.
Scope 3		
3.1	Inköpta varor och tjänster	Spendanalys, där köp som klimatrapporeras i andra kategorier inte inkluderas i kostnadsbasen, för att undvika att utsläppen dubbelräknas. Om lämpligt, efterfråga produktspecifik utsläppsinformation från stora leverantörer samt inköp med stor klimatpåverkan.
3.2	Kapitalvaror	Om lämpligt, efterfråga klimatavtryck i samband med stora inköp. I andra hand, gör spendanalys.
3.3	Bränsle- och energirelaterade aktiviteter	Utgå från energimängder i Scope 2, emissionsfaktorer för indirekta energiutsläpp finns per energislag med samma datakälla som Scope 2.
3.4	Uppströms transport och distribution	Spendanalys för inköpta transporttjänster, alternativt efterfrågad utsläppsdata från transportleverantör.
3.5	Avfall från verksamheten	Utsläppssiffror efterfrågas av avfallsentreprenör i första hand. I fallet att det inte finns efterfråga avfallsmängder eller utgå från schabloniserade mängder och tillämpa emissionsfaktorer från DEFRA.
3.6	Tjänsteresor	Följ metodik angiven i guide från lärosätens klimatnätverk.
3.7	Anställdas pendling	Pendlingsenkät och genomsnittliga emissionsfaktorer per transportslag.
3.8	Uppströms inhyrda tillgångar	Utsläppsmängder bör efterfrågas från hyresvärd och inkludera som minst : <ul style="list-style-type: none"> • Utsläpp från energianvändning för fastighetsdrift och kontors/undervisningsverksamhet. • Utsläpp av köldmedier Följande utsläpp är frivilligt att inkludera och efterfråga: <ul style="list-style-type: none"> • Utsläpp från nyproduktion av lokaler • Utsläpp från underhåll, renovering och hyresgästanpassning som hyresvärderna bekostar och initierar • Utsläpp från övrig lokaldrift som ingår i hyran exempelvis markskötsel
3.15	Investeringar	Beräkningsmetod varierar beroende på investeringens verksamhet och styrning. Om ett lärosäte exempelvis har en betydande ägarandel i en bolagiserad verksamhet bör lärosätet som ägare/delägare verka för att ett årligt publikt klimatbokslut görs för verksamheten, om detta är relevant.

Exempel på andra vägledning, publika datakällor och emissionsfaktorer för respektive kategori finns under kap 5 samt i tillhörande excelmall.

3. Klimatbudget

3.1 Klimatmål som grund för klimatbudget

Utveckling av klimatmål är en strategisk fråga, där många lärosäten har befintliga formuleringar och ett befintligt arbete. Denna guide berör inte val av målår och ambitionsnivå, men som grund antas att lärosäten bör sätta ett Netto-noll mål som senast 2045, i linje med Sveriges klimatmål. I vissa fall finns även lokala mål i region och kommun som kan vara lämpliga att förhålla sig till. Ett vanligt förekommande arbetssätt är att även sätta ett närtidsmål som ligger 3-10 år framåt i tiden, för att bättre styra mot åtgärder i närtid.

3.1.1 Definition av Netto-noll utsläpp

För att ett klimatmål ska fungera väl som grund för klimatbudget är det viktigt att tydligt definiera vad målet innebär. Många olika definitioner av klimatneutralitet förekommer, som utvecklas av olika organisationer i olika syften. En vanligt använd definition av Netto-noll-utsläpp för organisationer och företag är den definition som utvecklats av organisationen Science Based Targets initiative (SBTi). Enligt den definitionen kan exempelvis inte klimatkompensation eller omfattande klimatåtgärder utanför den egna värdekedjan nyttjas som åtgärder. Ytterligare information om definitionen finns hos SBTi.

Rekommendation: Definiera Netto-noll utsläpp i linje med SBTi Net Zero standard, som en reduktion av minst 90% av utsläppen i alla Scope (1,2 och 3), och neutralisering av eventuella återstående utsläpp. Med neutralisering avses åtgärder som återför koldioxid till marken.

3.2 Utveckling av budget utifrån målår

När ett målår är satt kan en reduktionsbana sättas mot måläret, vilket resulterar i en årlig klimatbudget. Hur målbanan utformas kan bero av basår, krävd reduktionstakt för att nå satta mål, men även utgå från interna och externa prognoser.

3.2.1 Basår

Utgångspunkt för en klimatbudget är ett basår. Det ligger till grund för att sätta målår och skapa en reduktionsbana som visar hur utsläppen planeras minska fram till måläret. Ett basår ska vara representativt för verksamheten och spegla ett normalt verksamhetsår. Händelser så som pandemi eller stora organisationsförändringar bör bevakas och om möjligt bör ett basår väljas där sådana händelser inte inverkar.

Om verksamheten förändras väsentligt bör basåret ses över och justeras i en så kallad basårsjustering. En sådan justering görs för att säkerställa att basåret fortsatt är representativt och att jämförelser av utsläpp över tid förblir rättvisande. Basårsjustering kan bli aktuell vid exempelvis organisationsförändringar, förbättrad datakvalitet eller ändrade beräkningsmetoder. För ytterligare information kring basårsjustering hänvisas till GHG-protokollet.

3.2.2 Interna prognoser

Interna prognoser kan exempelvis innebära:

- Prognostiserat/planerat studentantal
- Planer för effektivisering av egen utrustning
- Plan för elektrifiering av egna fordon
- Egna mål kring exempelvis avfall och inköp
- Kommande investeringsbehov och klimatkrav på de investeringarna

3.2.3 Externa prognoser

Möjligheten att nå satta klimatmål och utformning av en organisations egen reduktionskurva påverkas av att klimatomställning även väntas ske i omgivande samhället. Externa prognoser kan exempelvis innebära:

- Lokalt fjärrvärmebolags utsläppsprognos
- Långtidsprognoser för fordonsflotta och flygtrafik
- Prognoser som kan efterfrågas från viktiga leverantörer, exempelvis hyresvärd
- Utvecklingsprognoser för nordisk elmix

Exempel och källor för externa prognoser finns att hitta i tillhörande excellmodell.

4. Implementation och uppföljning

En klimatbudget bör implementeras i styrning och organisation, utefter lokala förutsättningar. Vanligt förekommande metoder är att upprätta en uppföljningsprocess och ta fram en handlingsplan.

Klimatbokslut kan upprättas med olika intervall, denna vägledning rekommenderar att klimatbokslut tas fram minst årligen för att kunna följa utvecklingen, spegla finansiell redovisning och linjera med näringslivet. Om årligt klimatbokslut innebär ett stort steg från nuvarande arbetssätt kan de ingående delarna i klimatbokslutet hanteras med olika noggrannhet. En pendlingsenkät kan exempelvis utföras med längre intervall och antas vara representativ över flera år, medan annan data kan uppdateras årligen.

Publik publicering av klimatbokslut, klimatbudget och progress mot mål kan anses vara en del av ett transparent arbetssätt och ett bidrag till klimatomställningen.

Rekommendation: Ta fram ett klimatbokslut årligen, och redovisa klimatbudget, klimatbokslut och progress mot mål publikt.

5. Länkar och referenser

Notera att både vägledningar för rapportering och emissionsfaktorer uppdateras löpande och att läsaren därför bör säkerställa att senaste version används.

Ramverk och guider för klimatrapporering

GHG Protocol. (2013). *Technical Guidance for Calculating Scope 3 Emissions*.

https://ghgprotocol.org/sites/default/files/standards/Scope3_Calculation_Guidance_0.pdf

Science Based Targets initiative (SBTi). (2025). *Corporate Net-Zero Standard (Version 1.3)*.

<https://files.sciencebasedtargets.org/production/files/Net-Zero-Standard.pdf>

Fastighetsägarnas guide för rapportering av utsläpp i Scope 1, 2 och 3 (2025)

[Uppdaterad vägledning för klimatrapporering - Fastighetsägarna](#)

Emissionsfaktorer

IVL Svenska Miljöinstitutet. (2025). *Emissionsfaktorer för nordisk elmix år 2021-2023*. <https://ivl.diva-portal.org/smash/get/diva2:1998248/FULLTEXT01.pdf>

Upphandlingsmyndigheten. (n.d.). *Hur gör du en spendanalys?*

<https://www.upphandlingsmyndigheten.se/styra-och-leda-inkopsverksamhet/analysera-inkopen-med-spendanalys/hur-gor-du-en-spendanalys/>

Energiföretagen Sverige. (2024). *Miljövärdering av fjärrvärme*.

<https://www.energiforetagen.se/statistik/fjarrvarmestatistik/miljovardering-av-fjarrvarme/>

Department for Energy Security and Net Zero. (2025). *UK Government GHG Conversion Factors for Company Reporting*

[Greenhouse gas reporting: conversion factors 2025 - GOV.UK](#)